

ZPRAVODAJ

mostecký – mosteckí

Mostecká NEJ ... Pavel Kufa

ZÁŘÍ / 2008

Jak už jsme slíbili, každý měsíc budeme mít tu čest představit Vám jednoho z občanů, kteří byli nominováni v anketě NEJvětší mostoř. Pro tento měsíc jsme si vybrali pana Pavla Kufu. Komu toto jméno moc neříká, napovíme jeho skutky a činy. Mimo jiné je „otcem“ a strůjcem Mosteckého betlému, který je k vidění každý rok v našem kostele. Vyřezávání je vlastně jeho koníčkem, slastí i odpočinkem, ale také únikem od dnešního zmodernizovaného světa, jenž je plný spěchu a neklidu.

Jak jste se vůbec k řezbařině dostal?

Jako malý jsem rád a hezky maloval. Jak čas plynul, měnily se mé záliby a koníčky. Pak jednou na „Gorolu“ jsem uviděl výstavu pana Procnera, hrozně se mi líbila a taky mě zajímalo, jestli bych něco takového uměl a dokázal. Když jsme postavili dům, vzpomněl jsem jsi na tu výstavu a začal řezbit. Moje první řezba byla z březového dřeva, protože jsem jiné neměl. Prostě jsem vzal to, co nám leželo doma u krbu, zkusil, a ono to vyšlo. Dodnes ji mám doma, vážím si jí a šetřím ji.

Z čeho čerpáte inspiraci pro svou tvorbu, a kde všude bychom mohli vidět vaše řezby?

Myslím si, že jsem více známý v okolním regionu, než doma. Možná je to tím, že tady u nás se moc lidí o folklór a lidové umění nezajímá, protože na to nemají čas nebo mají jiné starosti a koníčky. Vystavoval jsem třeba na Černé Louce, tam byl můj betlémek, který patřil jenom mě, nebyl k mání. Pořád za mnou chodil jeden pán a říkal mi, jak se mu líbí a prosil o něj, nakonec jsem mu ho musel dát. Je hodně míst, kde jsem vystavoval - třeba Frýdek - Místek, Uherské Hradiště. Moje řezby jsou vlastně tak trošku rozseté v každém koutě naší republiky. Náměty čerpám hlavně ze svého rodného kraje a regionu, jeho kultury a historie. Výstavy se pořádají i několikrát do roka, tím pádem musím mít doma zásoby řezeb, abych byl schopen vystavovat. Doma jich mám třeba i padesát. Manželka zpočátku nadávala, ale teď už si zvykla. Řezba je pro mě obrovská radost s malou špetkou starostí.

Jak to tak vypadá, taky toho máte hodně: práce, řezba, práce doma... Umíte vůbec odpočívat?

Řezbou odpočívám. Jsem ten typ člověka, co musí pořád něco dělat. Počítač používám

jen v práci a to proto, že musím, mobilní telefon nemám vůbec, člověk se snadno stává na takových věcech závislý a zapomíná pak na normální a skutečně důležité věci. Když nepracuji doma - řezbím, když jsem nervózní - řezbím, když mám chuť a klid - zase řezbím. A taky rád sbírám borůvky.

Jak dlouho trvá taková řezba a co úrazy?

Každá řezba záleží na zručnosti řezbáře, každý ji udělá jinak a za jinak dlouhou dobu. A úrazy? Každou chvíli jsem pořezaný, nemám ani jeden jediný prst, který by to ještě neodskákal. Jednou to ale bylo docela vážné, myslel jsem, že se budu muset s jedním ze svých prstů rozloučit. Nakonec mi ho ale šikovná paní doktorka dala dohromady a já řezbím dál a budu vyřezávat tak dlouho, dokud jen budu moct.

Děkuji za rozhovor.

Jana Turková

Blahopřejeme Skládky žyczenia

Blahopřejeme občanům, kteří se v měsíci září 2008 dožívají životního jubilea:

80 let:

Anna Lukoszová

85 let:

Štěpánka Lupinská

90 let:

Pavel Kufa

Všem jmenovaným přejeme hodně zdraví a osobní pohody!

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM!

Jelikož dochází k opakovaným stížnostem občanů ohledně spalování suchých rostlinných materiálů (tráva, listí, větve), znovu upozorňujeme, že spalování je třeba předem ohlásit Hasičskému záchrannému sboru Moravskoslezského kraje ÚO Frýdek-Místek na tel. 150 nebo Hasičům Mosty u Jablunkova na tel. 558 368 150.

Hasiči Mosty u Jablunkova

Knihovna v Mostech u Jablunkova připomíná

- všem soutěživým občanům, že do konce září mohou odevzdávat své literární nebo výtvarné práce do soutěže „Z Mostů až na konec světa“
- všem rodičům i prarodičům, aby denně hlasitě předčítali dětem. Soutěž Škola naruby končí až v listopadu.
- dětem, aby pečlivě vyplňovaly čtenářské deníčky Škola naruby a od 15. listopadu je odevzdávaly do knihovny.
- do 15. září můžete navštěvovat výstavu obrazů Kataríny Kramárikové
- více na http://www.mostyujablunkova.cz/text/mistni_knihovna.htm

Tiráž

Zpravodaj obce Mosty u Jablunkova
- vychází jednou měsíčně, zdarma

Vydavatel:

OÚ Mosty u Jablunkova

Adresa redakce:

zpravodaj@mostyujablunkova.cz

tel.: 558 337 916, 558 337 911

Registrační číslo:

MK ČR E 12343

Grafické zpracování a tisk:

Colora Valašské Meziříčí, spol. s r.o.

Příští číslo

Mostecký - Mosteckí ZPRAVODAJ
uzávěrka příštího čísla: 18. září 2008

Setkání občanů partnerských obcí Léto 2008, sobota 6.9.2008

* turistický výšlap z Trojmezí do Mostů u Jablunkova

V 9:00 bude na Trojmezí (Hrčava) zahájen turistický výšlap, který povede Augustin Martyněk přes Jaworzynku, Hrčavu, Studeničné až na slavnosti do Mostů. Na Hrčavu můžete dojet linkovým autobusem (odjezd v 7:15 ze zastávky Mosty u Jablunkova, obecní úřad). Odsud pěšky na Trojmezí. O historických a zeměpisných zajímavostech okolí pohovoří Karel Turek, Stanislav Mrazík a Ela Niewiadomska.

* v 9:30 ve SKI areálu se naplno rozjedou Hry bez hranic – soutěž desetičlenných družstev žáků z Mostů, Svrčinovce a Istebne, přijďte je podpořit!

* od 13:00, prostranství před OÚ Mosty u Jabl.

- můžeme se zúčastnit slavnostního otevření a posvěcení dřevěnice

- budeme obdivovat práci a výrobky řemeslníků. Máte-li doma prasklé hliněné náčiní, doneste je dráteníkovi k opravě. Perníkařka na místě dle vašeho přání vám nazdobí či napíše věnování na medovíčky. Budeme moci při práci obdivovat košíkáře, řezbáře, kováře a další řemeslníky.

- pro děti jsou připraveny soutěže a hry

- představitelé zastupitelstev Mostů u Jablunkova, Svrčinovce a Istebne se chopí vařeček a budou se snažit o prvenství v soutěži o nejchutnější regionální jídlo.

- výborné jídlo a pití budou nabízet spolky všech tří partnerských obcí

* ve 13:30 zahájí členové Kynologického klubu z Jablunkova ukázkou výcviku psů

* ve 14:00 začíná kulturní vystoupení na scéně za dřevěnicí, ve kterém se budou prezentovat partnerské obce

* v 16:00 před budovou OÚ odstartuje soutěž v hasičském sportu, již se zúčastní hasičské sbory partnerských obcí.

* od 18:00 k tanci i poslechu hraje ostravská skupina Lord.

Přijměte naše pozvání a přijďte 6.9.2008 se společně pobavit !

Pracovníci obce Mosty u Jablunkova

Nehlsen Trinec s.r.o.

Plán sběru a svozu objemných a nebezpečných odpadů

Obec:

Mosty u Jablunkova

Způsob sběru:

stacionární s přejímkou odpadů

sběrna NO č.:

2

2. pololetí

datum sběru	den	stanoviště kontejneru	od-do	kontajner 40m ³	sběrna nebezp. odpadů
2.10	Čt	Obecní úřad	11:30 - 18:00	1	1
3.10	Pá	Obecní úřad	11:30 - 18:00	1	1
6.10	Po	Dolní Mosty - autobusová točna	11:30 - 18:00	1	1
7.10	Út	Dolní Mosty - autobusová točna	11:30 - 18:00	1	1
8.10	St	Potraviny na tunelu	11:30 - 18:00	1	1
9.10	Čt	Potraviny na tunelu	11:30 - 18:00	1	1
13.10	Po	Šance DPS	11:30 - 18:00	1	1
14.10	Út	Šance DPS	11:30 - 18:00	1	1

Provádíme sběr těchto nebezpečných odpadů:

Barvy a ředidla včetně obalů jimi znečištěných, lepidla a pryskyřice, kyseliny a hydroxidy, čisticí a odmašťovací prostředky, oleje (mimo potravinářských), fotochemikálie, zahradní chemie (zejména pesticidy), monočlánky a autobaterie, zářivky a výbojky, obaly se zbytky chemikálií, rtuťové teploměry, léky a léčiva, ledničky, mrazničky, hasicí přístroje s obsahem freonů, televizory, rádia a počítače.

Současně provádíme do dalšího kontejneru sběr objemných odpadů a pneumatik (pouze z osobních a dodávkových automobilů v množství do 5 ks). Mezi objemný odpad patří díly nábytku, plastové díly a nádoby, matrace, sporáky, pračky aj.

Pro občany a podnikatele, kteří jsou zaregistrováni v systému nakládání s komunálními odpady obce a uhrazují měsíční příp. čtvrtletní poplatky, je sběr, svoz a zneškodnění nebezpečných a objemných odpadů bezplatný.

Využijte příležitosti a zbavte se nebezpečných odpadů!

Zmatení jazyků na Těšínsku (pokračování)

Prudký rozvoj prožil Těšín i za vlády knížete Kazimíra II. Stejně rozkvétalo Těšínsko i v šestnáctém století za vlády těšínských knížat Václava III. Adama, za něhož se stavěly mostecké šance, a Adama Václava. To už Těšín „babylonské město“ používalo v úředním styku češtinu, jak dokazuje Listinář /Codex diplomaticus Ducatus Tessenensis/. V něm můžeme vidět listinu z 16. září 1560, kterou Václav /z Boží Milosti v Slezi kníže těšínské/ potvrdil některá práva městečku Jablunkov: „A přitom nadepsaným jablunkovským na časy budaucí tuto milost činíme a dáváme, aby každý auterý jednuc v tejdni trh svobodný v městečku držán a zachován býti“.

Adam Václav roku 1592 v zákoníku „Práva a zřízení zemské knížectví Těšínského“ prohlásil český

jazyk za jedinou úřední a soudní řeč v knížectví. Kdo u soudu neuměl česky, musel si sehnat tlumočníka: „Pakli by kdo jaké spravedlnosti, listy aneb svědectví prokazovati chtěl před soudem jiným a ne českým jazykem, tento sobě na česko hodnověrným osobám přeložiti“.

S knížetem Bedřichem Vilémem vymírají těšínské Piastovci po meči, posledním zástupcem rodu se stala kněžna Alžběta Lukrécie, s níž rod vymírá i po přeslici. Úmrtím Alžběty Lukrécie v roce 1653 skončila půl tisíciletí trvající vláda Piastovců na Těšínsku. Takřka po celou tuto dobu bylo knížectví v úzkých vztazích s českým státem a více než tři století pak jeho přímou součástí.

Knížectví Těšínské se jakožto odumřelé léno stalo

majetkem českého krále, jímž byl tehdy Ferdinand III. Habsburský. Ten ho krátce předal svému synovi Ferdinandu IV.

Jeho komisař hrabě Oppersdorf převzal panství a do jeho rukou složila těšínská zemská šlechta hold. Královský komisař potvrdil její svobody a privilegia, zemské zřízení a všechny zvyklosti včetně užívání češtiny jako úředního jazyka. V polovině 18. století císařovna Marie Terezie v rámci svých centralizačních opatření zavedla na Těšínsku jako úřední jazyk němčinu.

Tak, jak byla pestrá historie tohoto kraje, byl pestrý i jazyk, který se zde používal a který připomíná zmatení jazyků při stavbě babylonské věže.

L. Švejkovský, kronikář

ZAPROSZENIE

Zarząd MK PZKO

Mosty koło Jabłonkowa

Serdecznie zaprasza wszystkich członków na

UROCZYSTE ZEBRANIE

z okazji

60 LAT PZKO

które odbędzie się

w niedzielę 7. 9. 2008 o godzinie 15:30 w DOMU PZKO

W programie:

Podsumowanie 60 letniej działalności koła
Występ chóru Przełęcz
Odznaczenia zasłużonych członków
Pozdrowienia dzieci szkolnych
Wystąpienie kółka teatralnego
Zespół „GÓROLE“

Po programie spotkanie towarzyskie z herbatką.

Kříže a kapličky v Mostech u Jablunkova

Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu pracující při Muzeu Těšínska zahájilo v rámci dlouhodobého projektu dokumentaci drobných sakrálních staveb. Patří mezi ně i kapličky a kříže na území obce Mosty. Naprostá většina těchto staveb není nikde uvedena v seznamu památek, i když některé z nich lze najít v terénu dle speciálních značek v turistických mapách. Proto jejich hledání je obtížné a někdy i dobrodružné, často k objevení kříže nebo kapličky přispívá náhoda.

V Mostech u Jablunkova jsou v seznamu drobných sakrálních staveb vedeny zatím 3 kapličky a 6 křížů, (s výjimkou křížů u kostelů a na hřbitovech), 1 socha.

Jsou to:

kaplička sv. Petra a Pavla

kaplička sv. Jana Křtitele (v Bagně) – **chybí informace**

kaplička v zahradě čp. 633

socha sv. Jana Nepomuckého v zahradě pod poštou – **chybí informace**

dřevěný kříž na D. Mostech, pod sochou Krista se nachází vitrina s podobiznou

M.B.Czestochowské – **chybí informace**

kamenný kříž na tunelu

kamenný kříž z roku 1931, nápis Franz Franziska Byrtus – **chybí informace**

kamenný kříž na Šancích mezi lipami

kamenný kříž v zahradě domu čp. 934 (Kufa) – **chybí informace**

kamenný kříž v blízkosti hraničního přechodu na Svrčinovec – **chybí informace**

Každý z těchto objektů je vázán na nějakou událost z minulosti a pověst s ním spojenou si vyprávějí z generace na generaci majitelé pečující o stavbu. Shromáždění informací o původu a historii malých sakrálních staveb je někdy náročné. Kříže a kapličky stojí občas daleko od obydlí a majitele nebo osobu, která o objekt pečuje, se obtížně hledá.

Wiesława Branna

Muzeum Těšínska

V příštích číslech chceme čtenářům zpravodaje přiblížit jednotlivé sakrální stavby. O některých (označených textem „chybí informace“) se ví velice málo. Obrácíme se s prosbou na občany, kteří znají historii i současnost těchto staveb, ať se s námi o tyto informace podělí na adrese zpravodaj@mostyujablunkova.cz nebo tel. číslo 558 368 014 (H. Onderková).

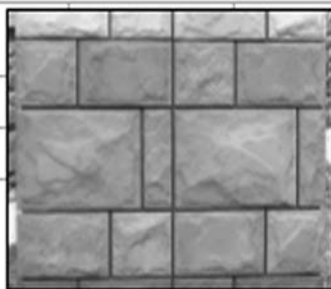
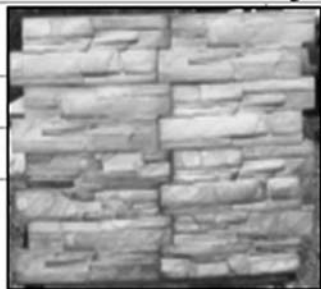
Redakční rada

NOVÉ BETONOVÉ VÝROBKY

Firma Štourač

2008

Fasádní obklady s imitací kamene

- barva přírodní.....	od 270 Kč/m ² *
- barva žlutá (pískovec).....	od 330 Kč/m ² *
- barva hnědá.....	od 330 Kč/m ² *
- barva zelená.....	od 380 Kč/m ² *
- barva šedá (břidlice).....	od 330 Kč/m ² *

* bez příplatku za patinu + 10%

☎ 558 350 328
✉ VENDRYNĚ 590
mob: 776 293 393

KAMIENIARSTWO KAMENICTVÍ „GNEJS“

Trzyniec, Hřbitovní správa
Wędrynia, vedle Suzuki
Cieszyn, Powstańców Śl.1

www.kamieniarstwo-gnejs.eu
cz.mobil: 604 381 258

infinity

jazykové a vzdělávací centrum

- ✓ jazykové kurzy pro firmy, veřejnost, děti (angličtina, němčina, francouzština, ruština, španělština, italština, polština a čj pro cizince)
- ✓ jednoleté pomaturitní studium AJ a NJ
- ✓ tlumočení a překlady
- ✓ překlady www stránek s autorizací
- ✓ soudní ověření

TO VŠE VÁM NABÍZÍ INFINITY

Kde nás najdete?

Plk. Velebnovského 165, Jablunkov

Kde se dozvíte víc? 558 363 203, 603 367 330

infinitycentrum@seznam.cz

Letnie wspomnienia

Obóz ministrantów

W tym roku a dokładnie 9.8. - 15.8. pojechałem na mój trzeci z kolei obóz ministrantów. Nie musieliśmy jechać daleko by spędzić tydzień pełen wrażeń, gier i zabaw. Wyjechaliśmy na „Półgród“ należący do Bukowca. Po raz pierwszy zostaliśmy pod namiotami. Nasz przewodniczący Józef Szotkowski razem z asystentem Radkiem Czyżem starali się wymyślać dla nas jak najciekawsze gry i zabawy, które odpowiadały naszym warunkom naturalnym (z jednej strony las, z drugiej 3 domy a za 500 metrów znów las). W niedzielę rano pojechaliśmy autobusem na mszę świętą a po powrocie mieliśmy pyszny obiad (człowiek bez śniadania ma zawsze głód). Każdy dzień o kuchnię starała się służba (2 obozowicze + Józef z Radkiem).

Wszystkie gry były punktowane, by na końcu można ogłosić „najlepszego obozowicza“. W tym roku stał się nim Marek Byrtus, który dopiero w ostatnim dniu wyprzedził zeszłorocznego zwycięzcę Daniela Teofila. Ja, tak jak zawsze, skończyłem niemal ostatni, lecz w ogóle mi to nie przeszkadzało przecież ... „NIE WAŻNE KTO WYGRA, NIE WAŻNE KTO GRA, BYLE BY ZABAWA BYŁA NA STO DWA“.

Na zakończenie chciałbym podziękować wszystkim uczestnikom obozu (szczególnie Józefowi i Radkowi) a także babci i dziadkowi naszych obozowiczów Adama i Šimona Szotkowskich Marii i Aloisemu Szotkowkim, którzy pomagali nam prawie że przez cały obóz...

Za rok chcemy pojechać do Jizerskich hor a jeżeli chcesz pojechać z nami to wystarczy zrobić tylko jedną rzecz ... ZOSTAŃ MINISTRANTEM.

Jakub Bocek

Tęczówki

Wesoło uśmiechnięte słońce towarzyszyło nam 28 lipca w podróży do Milikowa. Tam w Domu PZKO zorganizowany był „Mały Obóz“, w którym brali udział uczniowie polskiej szkoły w Mostach. Pogoda dopisywała nam, graliśmy różne gry kondycyjne i takie, przy których musieliśmy ruszyć głową. Oglądaliśmy pokazy strażaków z Milikowa i sami mogliśmy dołączyć do ich ćwiczeń. W upalne dni kąpaliśmy się w pobliskim strumyku. Była też nocna ścieżka odwagi, były straszdyła, jednak wszyscy dzielnie dotarli do celu.

A czemu tytuł tęczówki?

Taką nazwę dał kolorowym kamykom Paweł Kohut. Te kamyki zbieraliśmy do szklanych słoików za dobre i poprawne skutki. Za nieprawidłowe zachowanie były nam odbierane. Najlepszym „zbieraczem“ tęczówek okazał się Jakub Bocek.

W imieniu wszystkich obozowiczów bardzo serdecznie dziękujemy organizatorce obozu pani Maryli Hlávka – Krainie oraz paniom Basi Gazur i Irenie Klimas za super przeżytych siedem dni w Milikowie i za cierpliwość z nami.

Anna Onderek